

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز
دانشکده پزشکی
برنامه عملیاتی گروه آموزشی طب اورژانس
سال ۱۴۰۳

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی
جندی شاپور اهواز
دانشکده پزشکی

لیست تیم تدوین برنامه عملیاتی

ردیف	نام و نام خانوادگی	پست فعلی
۱	مفید حسین زاده	مدیر گروه
۲	ماندانا پولادزاده	معاون آموزشی
۳	علیرضا رفعتی نوایی	معاون پژوهشی
۴	حسن معتمد	عضو هیئت علمی
۵	میثم معزی	عضو هیئت علمی
۶	علی خوانین	عضو هیئت علمی
۷	علی دلیر روی فرد	عضو هیئت علمی
۸	جواد مظفری	عضو هیئت علمی
۹	احمد مهاجریان	عضو هیئت علمی
۱۰	ماندانا قنواتی	عضو هیئت علمی
۱۱	علی وفاق نعمت اللهی	عضو هیئت علمی
۱۲	مجید فتاح	عضو هیئت علمی
۱۳	کامبیز معصومی	عضو هیئت علمی
۱۴	آرش فروزان	عضو هیئت علمی
۱۵	مجتبی ساسانی	عضو هیئت علمی
۱۶	حامد عابد زیدی	عضو هیئت علمی

مقدمه

خاستگاه رشته طب اورژانس به عنوان یک تخصص مستقل کشور ایالات متحده می باشد. در ایالات متحده در فاصله زمانی سالهای میان ۱۹۶۰ تا ۱۹۷۰، تعداد پزشکان متخصص به نسبت پزشکان عمومی به سرعت افزایش یافت، بیمارستانها به تدریج مجهزتر، مدرن تر و تخصصی تر گردیدند و در نتیجه به شدت، تعداد بیماران مراجعه کننده و توقعات درمانی آنها بخصوص در هنگام فوریتهای پزشکی فزونی یافت. بر خلاف سایر رشته های تخصصی که رشد کشفیات و پیشرفت های علمی موجب به وجود آمدن آنها بود، در همان سالها تنها در پاسخ به تقاضا و نیازهای جامعه بود که طب اورژانس ایجاد شد. از اوایل سال های ۱۹۶۱ در زمانی سنگ بنای این رشته بنا نهاده شد که گروهی از پزشکان در الکساندریا، نخستین گروه را به منظور ارائه خدمات در بخش اورژانس تشکیل دادند و نخستین برنامه ۲۴ ساعته "طب اورژانس" توسط دکتر James Mills و همکارانش بر پا شد. بتدریج بقیه کارکنان بخش اورژانس نیز در طی سال های بعد شکل گرفتند. به زودی پزشکان اورژانس در قالب برنامه ای سالانه و به منظور مرور برنامه های آموزشی دور هم جمع می شدند و بدین ترتیب (American college of Emergency Medicine) ACEP، در سال ۱۹۶۸ شکل گرفت. زمانی که صحبت ها در خصوص گسترش طب اورژانس به عنوان یک تخصص آغاز شد، ACEP هنوز جوان بود. اولین قدم در جهت شناساندن این تخصص در سال ۱۹۷۳ در زمانی برداشته شد که پزشکان بخش اورژانس از انجمن پزشکی آمریکا (AMA) تاییدیه ای به منظور سازماندهی یک بخش موقت را دریافت نمودند. این پیش زمینه ای برای شروع بخشی از فعالیت های حمایتی آموزشی و بدست آوردن یک موقعیت پابرجا در سال ۱۹۷۶ میلادی بود. در ضمن به تدریج ACEP آزمونی را به منظور دادن مدرک به پزشکان اورژانس طراحی نمود و آخرین بازنگری ها در زمینه طراحی آزمون صورت گرفت و در سال ۱۹۷۵ به مرحله اجرا گذاشته شد. در سال بعد ACEP و American Board of Emergency Medicine (ABEM) شروع به طرح ریزی اولین آزمون مورد تخصصی نمودند. هیات مورد تخصصی های پزشکی ایالات متحده (ABMS) در سال ۱۹۷۷ این آزمون را رد نمود چراکه حمایت کافی برای برپایی مورد تخصصی طب اورژانس وجود نداشت. ولی پیشگامان رشته طب اورژانس همچنان بر آن اصرار نمودند و پیش نویسی فراهم نمودند که در آن پیوستن سایر افراد شاخص در رشته های تخصصی ای که به نوعی با رشته طب اورژانس مقابله داشتند را نیز در هیات مورد تخصصی پیشنهاد نمودند. در نهایت در ۲۱ سپتامبر سال ۱۹۷۹ مجمع ABMS وجود ABEM را تایید نمود و آن را به عضویت پذیرفت و رشته طب اورژانس به عنوان بیست و سومین رشته تخصصی مورد پذیرش قرار گرفت. حدود ۵ ماه بعد بیش از ۶۰۰ نفر از پزشکان برای شرکت در نخستین آزمون سراسری مورد تخصصی نام نویسی نمودند. در حال حاضر در بیش از ۳۵ کشور برنامه ملی تربیت متخصص طب اورژانس موجود است یا در حال راه اندازی است از جمله کشورهایی که می توان از آن نام برد عبارتند از: ایالات متحده، انگلیس، کانادا، استرالیا، هنگ کنگ، سنگاپور، کره جنوبی، چین، تایوان، مکزیک، آرژانتین، شیلی، اسپانیا، کرواسی، ترکیه، لهستان، هندوستان، جمهوری چک، مجارستان، اسلونی، ایتالیا، ایسلند، استونی، کاستاریکا، رومانی، برزیل، اردن، بلژیک، فیلیپین، سوئد، آفریقای جنوبی، نیکاراگوا، و بلغارستان.

در کشور عزیزمان ایران نیز در پاسخ به نیاز رو به افزایش کشور به خدمات اورژانس، مسئولین وقت بر آن شدند تا زمینه های تربیت نیروی تخصصی طب اورژانس را طراحی نمایند. مطالعات بسیار زیادی بر روی برنامه های آموزشی مراکز موجود در ایالات متحده به عنوان مادر این رشته تخصصی صورت گرفت و پیش نویسی به عنوان برنامه آموزشی رشته تخصصی

طب

اورژانس

تهیه

گردید.

در اواخر دهه ۷۰ هجری شمسی دانشگاه علوم پزشکی ایران مسئولیت راه اندازی این رشته را پذیرفت و در همان سال ها ۱۰ نفر از متخصصین رشته های تخصصی داخلی، بیهوشی و مراقبت های ویژه، اطفال و جراحی عمومی، انتخاب و برای یک دوره تکمیلی به کشور ایالات متحده آمریکا اعزام گردیدند. در بازگشت این افراد در سال ۱۳۸۰ به طور رسمی آموزش تخصصی این رشته در دانشگاه علوم پزشکی ایران آغاز گردید. در سال ۱۳۸۳ دو دانشگاه علوم پزشکی تهران و شهید بهشتی اقدام به راه اندازی رشته طب اورژانس و پذیرش دستیار تخصصی طب اورژانس نمودند. با گذشت ۲ سال دانشگاه علوم پزشکی تبریز نیز اقدام به تشکیل دپارتمان تخصصی طب اورژانس و پذیرش دستیار تخصصی کردند و در حال حاضر تعداد زیادی از دانشگاههای علوم پزشکی دارای این رشته می باشند.

دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور یکی از دانشگاه های پیشرو در راستای سیاست آموزشی وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی در زمینه توسعه برنامه آموزش طب اورژانس کشوری بوده است و در این زمینه در آموزش و تربیت دستیار طب اورژانس بر اساس برنامه کشوری فعالیت دارد. از سال ۱۳۸۲ برنامه آموزشی در رشته طب اورژانس در دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور آغاز شده است.

بیان وضعیت موجود

گروه آموزشی طب اورژانس در دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز در پنج بیمارستان آموزشی تحت پوشش این دانشگاه مستقر می باشد. هر بیمارستان دارای یک بخش اورژانس با تقسیم بندی شامل بخش های اورژانس حاد، اورژانس داخلی ، اورژانس زنان، اورژانس قلب، اتاق عمل حوادث و ... می باشد. این گروه دارای ۱۶ نفر عضو هیئت علمی و در حال حاضر یک دستیار تخصصی است. از سال ۱۳۸۹ تا کنون حدود ۹۳ نفر فارغ التحصیل داشته است. به صورت دوره ای در سال چند گروه کارورز پزشکی در این گروه تحت آموزش قرار میگیرند.

ذینفعان

ردیف	نام ذینفع	نوع ذینفع	میزان علاقه ۵-۱	میزان قدرت و تأثیر ۵-۱
۱	فراگیران دانشکده پزشکی در تمامی رشته و مقاطع	داخلی	۵	۵
۲	اعضا هیئت علمی	داخلی	۵	۵
۳	کارکنان	داخلی	۵	۵
۴	مدیریت بیمارستان ها	داخلی	۵	۵
۵	معاونت آموزشی بیمارستان ها	داخلی	۵	۵
۶	بخش اورژانس بیمارستان ها	داخلی	۵	۵
۷	مراکز اورژانس سرپایی	داخلی	۵	۵

ذینفعان

ردیف	نام ذینفع	نوع ذینفع	میزان علاقه ۵-۱	میزان قدرت و تاثیر ۵-۱
۱	بیماران و خانواده های آنها	خارجی	۳	۳
۲	نظام پزشکی	خارجی	۲	۲
۳	سازمان های بیمه گر	خارجی	۲	۲
۴	جامعه	خارجی	۴	۴

عوامل داخلی

ردیف	نقاط قوت
۱	وجود اعضا هیت علمی با تجربه
۲	وجود اینترن مستقل برای گروه
۳	وجود بخش های اورژانس تخصصی در بیمارستان های آموزشی
۴	پایش شاخص های ملی اورژانس بیمارستانی بصورت فصلی
۵	آموزش و توانمندسازی کارکنان بخش اورژانس
۶	تهیه بسته آموزشی توجیهی استانداردها
۷	ارزیابی آمادگی بخش اورژانس بیمارستانها بر اساس چک لیست
۸	تشکیل تیم واکنش سریع در اورژانس بیمارستانها

عوامل داخلی

نقاط ضعف	ردیف
کمبود فضای فیزیکی مناسب	۱
پایین بودن در آمد متخصصین طب اورژانس	۲
کمبود نیروی انسانی (کادر پزشکی - پرستاری و خدماتی)	۳
کمبود رزیدنت طب اورژانس	۴
کمبود تجهیزات آموزشی درمانی	۵

عوامل خارجی

فرصت ها	ردیف
حضور اعضای هیئت علمی گروه در کمیته های مختلف وزارتی ، دانشگاهی و بیمارستانی و هیئت مورد	۱

عوامل خارجی

تهدیدها	ردیف
کمبود رزیدنت طب اورژانس	۱

اهداف کلان

- ۱) ارتقا حیطة آموزش مجازى دوره استدلال بالينى
- ۲) ارتقا حیطة آموزش
- ۳) ارتقا آموزش مهارت هاى علمى و عملى کارآموزان در روتيشن طب اورژانس
- ۴) ارتقا كیفیت آموزش مهارت هاى عملى ، کارورزان و کارآموزان بخش اورژانس
- ۵) ارتقا حیطة پژوهش، ظرفیت سازی پژوهش در سطح دانشگاه
- ۶) ارتقا حیطة مدیریت

معاونت/اداره/واحد : گروه آموزشی طب اورژانس

هدف کلی (GOAL) : ارتقای حیثه آموزش

هدف اختصاصی (Objective) : تهیه و تدوین برنامه آموزش دستیاری

عنوان برنامه (Plan) :

وزن هدف اختصاصی:

وزن برنامه:

ردیف	نام فعالیت	وزن فعالیت	مسئول اجرا	پیش بینی هزینه ها (ریال)	تاریخ شروع	تاریخ پایان	جدول پیشرفت زمانی (ماهانه)															
							۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲				
۱	تهیه فهرست سرفصل های آموزشی مورد نیاز		دکتر علی خوانین		۱۴۰۳/۰۱/۰۱	۱۴۰۳/۰۱/۳۱																
۲	اولویت بندی و انتخاب مطالب آموزشی		دکتر علی خوانین		۱۴۰۳/۰۲/۰۱	۱۴۰۳/۰۲/۳۱																
۳	اولویت بندی و انتخاب مطالب آموزشی		دکتر علی خوانین		۱۴۰۳/۰۳/۰۱	۱۴۰۳/۰۳/۳۱																
۴	تدوین برنامه زمانی برگزاری کلاس های آموزشی سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴		دکتر علی خوانین		۱۴۰۳/۰۴/۰۱	۱۴۰۳/۰۶/۳۱																

مجموع هزینه های پیش بینی شده (ریال)

شاخص سنجش هدف:

میزان پیشرفت در تدوین برنامه آموزش دستیاران گروه

میزان تحقق هدف

درصد تحقق شاخص

سه ماهه اول	سه ماهه دوم	سه ماهه سوم	سه ماهه چهارم

تهیه کنندگان :

تایید کننده:

ابلاغ کننده:

تاریخ پایش:

نتیجه پایش شاخص:

معاونت/اداره/واحد : گروه آموزشی طب اورژانس																																																																																																																																		
هدف کلی (GOAL) : ارتقای حیثه آموزش																																																																																																																																		
هدف اختصاصی (Objective) : برگزاری مستمر ژورنال کلاب																																																																																																																																		
عنوان برنامه (Plan) :																																																																																																																																		
وزن هدف اختصاصی:																																																																																																																																		
وزن برنامه:																																																																																																																																		
جدول پیشرفت زمانی (ماهانه)																																																																																																																																		
<table border="1"> <thead> <tr> <th>ردیف</th> <th>نام فعالیت</th> <th>وزن فعالیت</th> <th>مسئول اجرا</th> <th>پیش بینی هزینه ها (ریال)</th> <th>تاریخ شروع</th> <th>تاریخ پایان</th> <th colspan="12">جدول پیشرفت زمانی (ماهانه)</th> </tr> <tr> <th></th> <th></th> <th></th> <th></th> <th></th> <th></th> <th></th> <th>۱</th> <th>۲</th> <th>۳</th> <th>۴</th> <th>۵</th> <th>۶</th> <th>۷</th> <th>۸</th> <th>۹</th> <th>۱۰</th> <th>۱۱</th> <th>۱۲</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱</td> <td>برگزاری جلسه توجیهی آموزشی ژورنال کلاب برای دستیاران</td> <td></td> <td>دکتر علی خوانین</td> <td></td> <td>۱۴۰۳/۰۱/۰۱</td> <td>۱۴۰۳/۰۱/۳۱</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>۲</td> <td>تدوین برنامه زمان بندی برای برگزاری ماهیانه ژورنال کلاب</td> <td></td> <td>دکتر علی خوانین</td> <td></td> <td>۱۴۰۳/۰۲/۰۱</td> <td>۱۴۰۳/۰۲/۳۱</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>۳</td> <td>نظارت بر اجرای صحیح و مستمر جلسات</td> <td></td> <td>دکتر علی خوانین</td> <td></td> <td>۱۴۰۳/۰۳/۰۱</td> <td>۱۴۰۳/۱۲/۲۹</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>۴</td> <td>تهیه گزارش روند و میزان اجرای برنامه</td> <td></td> <td>دکتر علی خوانین</td> <td></td> <td>۱۴۰۳/۱۲/۰۱</td> <td>۱۴۰۳/۱۲/۲۹</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>													ردیف	نام فعالیت	وزن فعالیت	مسئول اجرا	پیش بینی هزینه ها (ریال)	تاریخ شروع	تاریخ پایان	جدول پیشرفت زمانی (ماهانه)																			۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱	برگزاری جلسه توجیهی آموزشی ژورنال کلاب برای دستیاران		دکتر علی خوانین		۱۴۰۳/۰۱/۰۱	۱۴۰۳/۰۱/۳۱														۲	تدوین برنامه زمان بندی برای برگزاری ماهیانه ژورنال کلاب		دکتر علی خوانین		۱۴۰۳/۰۲/۰۱	۱۴۰۳/۰۲/۳۱														۳	نظارت بر اجرای صحیح و مستمر جلسات		دکتر علی خوانین		۱۴۰۳/۰۳/۰۱	۱۴۰۳/۱۲/۲۹														۴	تهیه گزارش روند و میزان اجرای برنامه		دکتر علی خوانین		۱۴۰۳/۱۲/۰۱	۱۴۰۳/۱۲/۲۹													
ردیف	نام فعالیت	وزن فعالیت	مسئول اجرا	پیش بینی هزینه ها (ریال)	تاریخ شروع	تاریخ پایان	جدول پیشرفت زمانی (ماهانه)																																																																																																																											
							۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲																																																																																																																
۱	برگزاری جلسه توجیهی آموزشی ژورنال کلاب برای دستیاران		دکتر علی خوانین		۱۴۰۳/۰۱/۰۱	۱۴۰۳/۰۱/۳۱																																																																																																																												
۲	تدوین برنامه زمان بندی برای برگزاری ماهیانه ژورنال کلاب		دکتر علی خوانین		۱۴۰۳/۰۲/۰۱	۱۴۰۳/۰۲/۳۱																																																																																																																												
۳	نظارت بر اجرای صحیح و مستمر جلسات		دکتر علی خوانین		۱۴۰۳/۰۳/۰۱	۱۴۰۳/۱۲/۲۹																																																																																																																												
۴	تهیه گزارش روند و میزان اجرای برنامه		دکتر علی خوانین		۱۴۰۳/۱۲/۰۱	۱۴۰۳/۱۲/۲۹																																																																																																																												
مجموع هزینه های پیش بینی شده (ریال)																																																																																																																																		
شاخص سنجش هدف:																																																																																																																																		
تعداد جلسات برگزار شده ژورنال کلاب																																																																																																																																		
میزان تحقق هدف																																																																																																																																		
درصد تحقق شاخص																																																																																																																																		
<table border="1"> <thead> <tr> <th>سه ماهه اول</th> <th>سه ماهه دوم</th> <th>سه ماهه سوم</th> <th>سه ماهه چهارم</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>													سه ماهه اول	سه ماهه دوم	سه ماهه سوم	سه ماهه چهارم																																																																																																																		
سه ماهه اول	سه ماهه دوم	سه ماهه سوم	سه ماهه چهارم																																																																																																																															
تاریخ پایش:																																																																																																																																		
نتیجه پایش شاخص:																																																																																																																																		
تهیه کنندگان :																																																																																																																																		
تایید کننده:																																																																																																																																		
ابلاغ کننده:																																																																																																																																		

